

TẬP LÀM VĂN

LUYỆN TẬP PHÁT TRIỂN CÂU CHUYỆN

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

Củng cố kĩ năng phát triển câu chuyện :

- Sắp xếp các đoạn văn kể chuyện theo trình tự thời gian.
- Viết câu mở đoạn để liên kết các đoạn văn theo trình tự thời gian.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

- Tranh minh hoạ cốt truyện *Vào nghề* (SGK, tr.72).

– Bốn tờ phiếu khổ to viết nội dung 4 đoạn văn (mở đầu, diễn biến, kết thúc).
Viết 1 – 2 câu phần *Diễn biến*, *Kết thúc*. Viết đầy đủ, in đậm hoặc gạch dưới bằng bút đỏ những câu mở đầu.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ : GV kiểm tra 2, 3 HS đọc bài viết – phát triển câu chuyện từ đề bài : Trong giấc mơ, em được một bà tiên cho ba điều ước...

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài : Trong các tiết TLV trước, các em đã hiểu cách thức chung để phát triển câu chuyện và sắp xếp các đoạn văn theo trình tự thời gian. Trong tiết học này, các em sẽ tiếp tục luyện tập cách phát triển câu chuyện theo trình tự thời gian. Đặc biệt, cô (thầy) sẽ hướng dẫn các em cách viết câu mở đoạn làm sao để nối kết được các đoạn văn với nhau.

2. Hướng dẫn HS làm bài tập

Bài tập 1

– HS đọc yêu cầu của bài.

– GV dán bảng tranh minh hoạ truyện *Vào nghề*, yêu cầu HS mở SGK, tuần 7, tr.73, 74, xem lại nội dung BT2, xem lại bài đã làm trong vở.

– HS làm bài – mỗi em đều viết lần lượt 4 câu mở đầu cho cả 4 đoạn văn. (Tiết TLV tuần 7, mỗi em đều đã hoàn chỉnh ít nhất 1 đoạn).

– HS phát biểu ý kiến. GV dán bảng 4 tờ phiếu đã viết hoàn chỉnh 4 đoạn văn.

Với đoạn 1 :

– Mở đầu	<i>Tết Nô-en năm ấy, cô bé Va-li-a 11 tuổi được bố mẹ đưa đi xem xiếc. / Tết ấy, Va-li-a tròn 11 tuổi, bố mẹ cho em đi xem xiếc.</i>
– Diễn biến	Chương trình xiếc hôm ấy hay tuyệt, nhưng Va-li-a thích hơn cả là tiết mục cô gái xinh đẹp vừa phi ngựa vừa đánh đàn...
– Kết thúc	Từ đó, lúc nào Va-li-a cũng mơ ước một ngày nào đó sẽ trở thành một diễn viên xiếc vừa phi ngựa vừa đánh đàn.

Với đoạn 2 :

– Mở đầu	<i>Rồi một hôm, rạp xiếc thông báo cần tuyển diễn viên. Va-li-a xin bố mẹ cho ghi tên học nghề. / Một hôm, tình cờ Va-li-a đọc một thông báo tuyển diễn viên xiếc. Em mừng quýnh, xin bố mẹ cho ghi tên đi học.</i>
– Diễn biến	Sáng ấy, em đến gặp bác giám đốc rạp xiếc. Bác dẫn em đến chuồng ngựa, chỉ con ngựa và bảo...
– Kết thúc	Bác giám đốc cười, bảo em...

Với đoạn 3 :

- Mở đầu | *Thế là từ hôm đó, ngày ngày Va-li-a đến làm việc trong chuồng ngựa. / Từ đó, hôm nào Va-li-a cũng làm việc trong chuồng ngựa.*
- Diễn biến | Những ngày đầu, Va-li-a rất bỡ ngỡ. Có lúc em nản chí. Nhưng...
- Kết thúc | Cuối cùng, em quen việc và trở nên thân thiết với chú ngựa, bạn diễn tương lai của em.

Với đoạn 4 :

- Mở đầu | *Thế rồi cũng đến ngày Va-li-a trở thành một diễn viên thực thụ. / Chẳng bao lâu, Va-li-a trở thành diễn viên, được biểu diễn trên sân khấu.*
- Diễn biến | Mỗi lần Va-li-a bước ra sân diễn, những tràng vỗ tay nồng nhiệt lại vang lên...
- Kết thúc | Thế là ước mơ thuở nhỏ của Va-li-a đã trở thành sự thật.

Bài tập 2

HS đọc yêu cầu của bài, suy nghĩ, phát biểu ý kiến. Cả lớp và GV nhận xét, chốt lại :

- Trình tự sắp xếp các đoạn văn | Sắp xếp theo trình tự thời gian (việc xảy ra trước thì kể trước, việc xảy ra sau thì kể sau).
- Vai trò của các câu mở đầu đoạn văn | Thể hiện sự tiếp nối về thời gian (các cụm từ in đậm) để nối đoạn văn với các đoạn văn trước đó.

Bài tập 3

- HS đọc yêu cầu của bài.

- GV nhấn mạnh yêu cầu của bài :

+ Các em có thể chọn kể một câu chuyện đã học qua các bài TĐ trong sách *Tiếng Việt* (VD : Ông Mạnh thắng Thần Gió, Dế Mèn bênh vực kẻ yếu, Người ăn xin, Một người chính trực, Nổi danh vật của An-đrây-ca...), bài KC (*Sự tích hồ Ba Bể, Một nhà thơ chân chính, Lời ước dưới trăng...*), bài TLV (*Chàng trai làng Phù Ủng, Người bán quạt may mắn, Ba anh em, Ba lưỡi rìu, Vào nghề...*).

+ Khi kể, các em cần chú ý làm nổi rõ trình tự tiếp nối nhau của các sự việc.

- Một số HS nói tên câu chuyện mình sẽ kể.

- HS suy nghĩ, làm bài cá nhân hoặc trao đổi theo cặp, viết nhanh ra nháp trình tự của các sự việc.

- HS thi kể chuyện. Cả lớp và GV nhận xét, **quan trọng nhất là xem câu chuyện ấy có đúng là được kể theo trình tự thời gian không.**

3. Củng cố, dặn dò

- GV nhận xét tiết học.

- Yêu cầu HS ghi nhớ : Có thể phát triển câu chuyện theo trình tự thời gian, nghĩa là việc nào xảy ra trước thì kể trước, việc xảy ra sau thì kể sau.